

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЕЛАТНОСТ

Предузеће „Тигар Ехпорт Импорт“ д.о.о., Београд (у даљем тексту Предузеће) настало је издвајањем организационог дела за спољну трговину и услуге, из састава предузећа Тигар А.Д., Пирот, у посебно правно лице. Предузеће је регистровано у Агенцији за привредне регистре у Београду, Решењем број БД 100007/2005 од 12. децембра 2005. године, као друштво са ограниченом одговорношћу у коме 100% удела у капиталу поседује Тигар А.Д., Пирот.

Основна делатност Предузећа је остала трговина на велико, односно посредовање у спољној трговини и услугама, као и набавка потресних сировина и материјала осталим зависним правним лицима насталих издвајањем из матичног предузећа Тигар а.д.

Седиште Предузећа је у Београду, улица Булевар Арсенија Чарнојевића бр. 69в.
На дан 31. децембра 2008. године Предузеће има 20 запослена радника (31. децембар 2007. године: 18 радника).

Порески идентификациони број (“ПИБ”) Предузећа је 104204170.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

У складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Србије (Службени гласник РС 46/2006), руководство Предузећа је саставило ове финансијске извештаје у складу са наведеним законом примењујући рачуноводствене принципе и опште прихваћену праксу у Републици Србији.

Преглед основних рачуноводствених политика је приказан у Напомени 3 уз ове финансијске извештаје.

Финансијски извештаји Предузећа су исказани у хиљадама динара (РСД). Динар представља функционалну валуту и валуту у којој се исказују финансијски извештаји у Републици Србији.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Признавање и одмеравање прихода и расхода

Приходи се одмеравају по правичној вредности примљене накнаде или накнаде која ће се примити и представљају износе који се добијају за продату робу и извршене услуге у току редовног пословања, умањене за рабате, порез на додату вредност и друге порезе при продаји.

Приходи од продаје производа и роба се признају када се роба испоручи и када су значајни ризици и користи од власништва над њом пренете на купца.

Признавање расхода врши се истовремено са признавањем прихода ради којих су ти расходи настали (принцип сучељавања прихода и расхода).

3.2. Приходи и расходи по основу камата

Приходи и расходи по основу камата, укључујући затезну камату и остале приходе и остале расходе везане за каматоносну активу, односно каматоносну пасиву, обрачунавају се и евидентирају у билансу успеха у периоду на који се односе у складу са начелом узрочности.

3.3. Прерачунавање износа у страним средствима плаћања

Пословне промене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у динаре по званичном курсу важећем на дан сваке промене.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

Све позиције средстава и обавеза у страним средствима плаћања се прерачунавају у њихову динарску противвредност по средњем курсу, важећем на дан биланса стања.

Позитивне и негативне курсне разлике настале по основу прерачунавања девизних износа књиже су у корист или на терет биланса успеха.

3.4. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема исказују се по набавној вредности умањеној за акумулирану исправку вредности по основу амортизације.

Амортизација се равномерно обрачунава на набавну вредност основних средстава применом следећих годишњих стопа, са циљем да се средства у потпуности отпишу у току њиховог корисног века трајања:

Грађевински објекти	1.3% - 10%
Опрема	10% - 16.6%
Телекомуникациона опрема	7% - 8.3%
Теретни камиони	14.3%
Путничка возила	15.5%
Намештај	12.5%
Рачунари	20%

На дан биланса стања, руководство Предузећа анализира вредности по којима су исказана основна средства Предузећа. Уколико постоји индиција да је неко средство обезвређено, надокнадив износ те имовине се процењује како би се утврдио износ обезвређења. Уколико је надокнадив износ неког средства процењен као нижи од вредности по којој је то средство приказано, постојећа вредност тог средства се умањује до висине надокнадиве вредности.

Губитак по основу обезвређења вредности имовине признаје се као расход текућег периода и исказује се у оквиру осталих пословних расхода. Ако накнадно дође до ситуације да губитак због обезвређења признат у ранијим годинама не постоји или се смањило, вредност средства се повећава до ревидиране процене о његовој накнадној вредности, али тако да повећана вредност по којој се средство води не буде већа од вредности по којој би се средство водило да није био у претходним годинама признат утврђени губитак због обезвређивања средства.

Набавке некретнина и опреме евидентирају се по набавној вредности. Набавну вредност чини вредност по фактури добављача, увећана за зависне трошкове набавке и трошкове довођења средстава у стање функционалне приправности, умањена за било које трговинске попусте и рабате.

Накнадни трошкови: трошкови замене делова некретнина и опреме (уградња нових резервних делова), трошкови адаптација, ремонта и генералних поправки признају се као повећање садашње вредности основног средства ако је вероватно да ће по том основу доћи до прилива будућих економских користи и ако се ти трошкови могу поуздано измерити. Трошкови текућег одржавања и поправки признају се као расход периода.

3.5. Залихе

Тигар Ехпорт Импорт послује у туђе име и за туђ рачун и у своје име а за туђ рачун. У свом власништву не поседује магацине. Књиговодствену евиденцију набавке робе врши на рачуну 136 – Роба у транзиту, јер све што набави набавља за туђ рачун и одмах префактурише купцу. Када се роба набави задужује се рачун 136 – Роба у транзиту и добављач, а када је роба продата одобрава се 136 – Роба у транзиту и задужује рачун 501 – Набавна вредност продате робе за износ набавне вредности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

Приходе од продаје робе Предузећа чине префактурисана набавна вредност робе и проценат провизије које Предузеће зарачунава послујући као посредник.

3.6. Финансијски инструменти

Финансијски инструменти се иницијално вреднују по фер вредности, увећаној за трошкове трансакција (изузев финансијских средстава или финансијских обавеза које се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха), који су директно приписивани набавци или емитовању финансијског средства или финансијске обавезе.

Финансијска средства и финансијске обавезе се евидентирају у билансу стања Предузећа, од момента када се Предузеће уговорним одредбама везало за инструмент. Куповина или продаја финансијских средстава признаје се применом обрачуна на датум поравнања, односно датум када је средство испоручено другој страни.

Финансијска средства престају да се признају када Предузеће изгуби контролу над уговореним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмента реализована, истекла, напуштена или уступљена. Финансијска обавеза престаје да се признаје када је обавеза предвиђена уговором испуњена, отказана или истекла.

Потраживања од купаца

Потраживања од купаца исказана су по њиховој номиналној вредности, умањеној за исправке вредности ненаплативих потраживања.

Исправка вредности потраживања од купаца се врши на терет биланса успеха за сва потраживања од домаћих купаца и купаца у иностранству која нису наплаћена у року од 180 дана од датума доспећа, умањена за износ обавеза према тим купцима. Ненаплатива потраживања се отписују на основу судске одлуке, према договору о поравнању између уговорних страна или на основу одлуке Управног одбора Предузећа.

Обавезе према добављачима

Обавезе према добављачима се процењују по њиховој номиналној вредности.

3.7. Порези и доприноси

Текући порез на добит

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добитак важећим у Републици Србији.

Порез на добитак у висини од 10% се плаћа на пореску основуцу утврђену пореским билансом. Пореска основуца приказана у пореском билансу укључује добитак приказан у званичном билансу успеха и корекције дефинисане пореским прописима Републике Србије.

Порески прописи Републике Србије не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода могу се пренети на рачун добитака из будућих обрачунских периода, али не дуже од десет година.

Одложени порез на добит

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

имовине и обавеза у билансу стања и њихове књиговодствене вредности. Важеће пореске стопе на датум биланса стања се користе за утврђивање разграниченог износа пореза на добитак. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пренетог губитка и пореских кредита на порески биланс, који се могу преносити до степена до којег ће вероватно постојати опорезиви добитак, на терет кога се одложена пореска средства могу искористити.

Одложени порез се књижи на терет или у корист биланса успеха, осим када се односи на позиције које се књиже директно у корист или на терет капитала, и у том случају се одложени порез такође распоређује у оквиру капитала.

Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата представљају износе плаћене за порезе на имовину и друге порезе и доприносе који се плаћају у складу са републичким и општинским прописима.

3.8. Правична (фер) вредност

Финансијски извештаји су приказани по методу првобитне набавне вредности, укључујући корекције и резервисања у циљу свођења позиција средстава на реалну вредност. Пословна политика Предузећа је да обелодани информације о правичној вредности активе или пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. Не постоји довољно тржишно искуство, стабилност и ликвидност код куповине и продаје финансијске активе или пасиве пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вредност није могуће поуздано утврдити. По мишљењу руководства, износи у финансијским извештајима одражавају реалну вредност која је у датим околностима најверодостојнија и најкориснија за потребе финансијског извештавања у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Србије.

3.9. Бенефиције за запослене

Порези и доприноси фондовима за социјалну сигурност запослених

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Предузеће је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Предузеће је, такође, обавезно да од бруто плата запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

Обавезе по основу отпремнина

Предузеће је у обавези да исплати запосленима отпремнине, у зависности од година рада проведених у предузећу, у висини од три зараде које је запослени остварио у месецу који претходи месецу у којем се исплаћује отпремнина, односно у висини просечне месечне зараде исплаћене у Предузећу за месец који претходи месецу у којем се исплаћује отпремнина, ако је то за запосленог повољније.

Поред наведеног, Предузеће је и у обавези да исплати јубиларне награде за 20 и 30 година рада у Предузећу и по одласку у пензију, плативе у златним новчићима од 3, 6 односно 9 грама злата.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

3.10. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ ОДОБРЕН ЗА ИЗДАВАЊЕ ДАНА 27.02.2009. ГОДИНЕ

4. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ И УСЛУГА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2008.	2007.
Приходи од продаје робе и услуга:		
- приходи од продаје робе матичном и завис. предузећима	686.625	604.326
- приходи од продаје услуга матичном и зависн. предуз.	7.250	13.028
- приходи од продаје услуга осталим повезаним предуз.	151	0
	694.026	617.354
- остали пословни приходи - провизија	10.357	9.101
	704.383	626.455

5. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ

- Набавна вредност продате робе

	686.625	604.326
	686.625	604.326

6. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2008.	2007.
Трошкови канцеларијског материјала	159	367
отпис ситног инвентара	2	2
Трошкови одржавања хигијене	20	5
Трошкови електричне енергије	26	35
Трошкови горива и мазива за возила	11	3
Трошкови ХТЗ опреме	13	/
	231	412

7. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2008.	2007.
Трошкови нето зарада	9.951	8.196
Трошкови пореза и допр.на зараде на терет запосленог	4033	3.311
Трошкови пореза и допр. на зараде на терет послодавца	2.570	2.115
Накнаде по основу уговора		48
Отпремнине за одлазак у пензију и јубиларне награде	21	21
Трошкови превоза на посао и са посла	354	80
Путни трошкови и дневнице	154	308
Остали лични расходи	42	29
	17.125	14.108

“ТИГАР ЕХПОРТ ИМПОРТ” Д.О.О., ПИРОТ

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

8. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ И РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2008.	2007.
Трошкови амортизације	377	102
Трошкови дугорочних резервисања		79
	<u>377</u>	<u>181</u>

9. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2008.	2007.
Трошкови транспортних услуга	13	6
ПТТ услуге	446	412
Трошкови одржавања и оправке	140	139
Трошкови закупнине	/	423
Трошкови рекламе и пропаганде	31	50
Трошкови спонзорства	/	10
Трошкови комуналних услуга	30	27
Остале услуге	182	/
Здравствене услуге	64	12
Трошкови стручног образовања	107	66
Трошкови ревизије финансијских извештаја	627	/
Трошкови извоза	/	2
Трошкови стручне литература	27	28
Трошкови одржавања чистоће	36	15
Остале непроизводне услуге	4.817	1.996
Трошкови репрезентације	497	359
Премије осигурања	67	96
Трошкови платног промета	352	295
Судски трошкови	3	/
Путарине и превоз	24	26
Трошкови зајед. функција у оквиру мат. предузећа	638	569
Остали нематеријални трошкови	/	81
	<u>8.101</u>	<u>4.612</u>

10. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2008.	2007.
Приходи од камата	982	359
Позитивне курсне разлике	4.482	2.568
	<u>5.464</u>	<u>2.927</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

11. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2008.	2007.
Расходи од камата	1.034	2.706
Негативне курсне разлике	8.435	2.811
	<u>9.469</u>	<u>5.517</u>

12. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2008.	2007.
Приходи од смањења обавеза	199.003	0
Приходи од укидања дугорочних резервисања	329	0
Остали непословни ванредни приходи	220	76
	<u>199.552</u>	<u>76</u>

13. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2008.	2007.
Губитак по основу расходовања основних средстава	10	0
Обезбеђ. и потраж. од краткор. финансијских пласмана	186.230	0
Остали непословни приходи	27	3
	<u>186.267</u>	<u>3</u>

14. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

а) Компоненте пореза на добитак

	У хиљадама динара	
	2008.	2007.
Текући порез	(18.749)	68
Одложени порески (расход)/приход	16	30
	<u>(18.733)</u>	<u>98</u>

б) Усаглашавање пореза на добитак и производа резултата пословања пре опорезивања и прописане пореске стопе

	У хиљадама динара
	2008.
Добитак пре опорезивања	<u>1.204</u>
Порез на добитак обрачунат по стопи од 10%	120
Порески ефекти расхода који се не признају у пореском билансу	(18.624)
Остало	(229)
	<u>(18.733)</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

в) Промене на одложеним пореским средствима/(обавезама) :

	У хиљадама динара 2008.
Стање на дан 1. јануара	37
Додате разлике у обрачунском периоду	(16)
Стање на дан 31. децембра	21

15. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	У хиљадама динара				
	Грађевински објекти	Опрема	Основна средства у припреми	Укупно основна средства	Нематери- јална улагања
Набавна вредност					
Стање 1. јануара 2008. године		2.355	27	2.382	
Набавке		-	126	126	
Преноси		153	(153)	0	
Продаја		(14)		(14)	
Остало					
Стање 31. децембра 2008. године		2.494	0	2.494	
Исправка вредности					
Стање 1. јануара 2008. године		115		115	
Амортизација		377		377	
Продаја					
Остало		(4)		(4)	
Стање 31. децембра 2008. године		488		488	
Неотписана вредност					
Стање 31. децембар 2008. године				2.006	
Стање 31. децембра 2007. године				2.267	

16. ЗАЛИХЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Роба у транзиту	0	4.106
Дати аванси	765	4.033
	765	8.139

17. ПОТРАЖИВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Потраживања од купаца матично и зависна предузећа	574.782	461.078
Остала повезана правна лица	42	0
Потраживања од запослених	8	16
	574.832	461.094
Потраживања за више плаћен порез на добит	0	79
	0	79

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

Процент усаглашености са купцима – повезана правна лица је 100% на дан 31.12.2008. године

18.	КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ		
	Краткорочни финансијски пласмани АД	172	172
		<u>172</u>	<u>172</u>

19.	ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	У хиљадама динара	
		31. децембар	31. децембар
		2008.	2007.
	Текући рачуни:		
	- у динарима	2.125	4.780
	- у девизама	587	450
	Благајна	22	1
		<u>2.734</u>	<u>5.231</u>

20.	ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ		
	Плаћени порези и допр. пазграничен претходни порез	4	9.175
		<u>4</u>	<u>9.175</u>

21. УДЕЛИ

Капитал Предузећа састоји се од удела у новцу извршеним 100% од стране оснивача предузећа Тигар А.Д., Пирот. Удели у новцу у износу од ЕУР 500., у динарској противвредности су регистровани у Агенцији за привредне регистре Републике Србије дана 12. децембра 2005. године .

22. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

Дугорочна резервисања, која на дан 31. децембра 2007. године износе 10,540 хиљада динара у потпуности се односе на дугорочна резервисања за накнаде запосленима по основу законских отпремнина за одлазак у пензију.

Претпоставке коришћене у процени актуара су следеће:

	<u>2008.</u>
Номинална дисконтна стопа	12%
Очекивана стопа номиналног раста зарада	2%

Кретања на дугорочним резервисањима за накнаде запосленима су била следећа:

	У хиљадама динара
	2008.
Стање на дан 1. јануара	957
Смањење резервисања за текућу годину	<u>(329)</u>
Стање на дан 31. децембра	<u><u>628</u></u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

23. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Остале обавезе из пословања	336.910	0
	336.910	0

24. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Добављачи – матично и зависна предузећа	9.657	134.704
Остала повезана лица	118.606	0
Добављачи у земљи	80.362	96.837
Добављачи у иностранству	31.284	47.804
Остале обавезе према повезаним правним лицима	0	199.203
	239.909	478.548

Процент усаглашености са добављачима – матично и повезана лица 100% а са добаљачима у земљи 82%.

25. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Обавезе за бруто зараде	1.380	1.261
Обавезе за дивиденде	201	0
Обавезе према запосленима	30	17
	1.611	1.278
Остали укалкулисани трошкови	657	427
Обавезе за ПДВ	551	3.878
	1.208	4.305

Предузеће се приликом исплате дивиденди руководи одредбама Закона о привредним друштвима (Службени Гласник 125-04 од 15. новембра 2004. године).

26. ОДНОСИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Потраживања		
Купци матично и зависна предузећа	574.824	461.077
Купци остала повезана лица	/	/
	574.824	461.077
Обавезе		
Добављачи матично и зависна предузећа	128.263	134.704
Добављачи остала повезана лица – Тигар група	2.385	2.414
Остале обавезе - примљене позајмице од матичног пред.	336.910	199.003
	467.558	336.121
	107.266	124.956
Потраживања, нето		

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

	У хиљадама динара 2008
Приходи	
Приходи од продаје робе матично и зависна предузећа	686.625
Приходи од продаје услуга матично и зависна предузећа	7.401
Остали приходи – провизија	10.357
	704.383
Расходи	
Набавна вредност продате робе	686.625
Трошкови материјала	20
Трошкови производних услуга	443
Нематеријални трошкови	950
	688.038
Нето приход	16.345

27. СТАТУСНА ПРОМЕНА

На Управном одбору Тигар а.д. одржаном 29.12.2008. године донета је одлука о статусној промени спајања зависних предузећа Тигар Трговине д.о.о. и Тигар Ехпорт Импорт д.о.о. уз припајање новооснованом предузећу Тигар Траде д.о.о.

28. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНА

Предузеће Тигар Ехпорт Импорт Београд брише се из Регистра привредних субјеката 16.јануара 2009. године због статусне промене спајања уз припајање новооснованом предузећу Привредно друштво за трговину „Тигар Траде“ д.о.о., са ограниченом одговорношћу Пирот, Николе Пашића бр. 213, са матичним бројем 20482346

29. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА

Управљање ризиком капитала

Не постоји формални оквир за управљање ризиком капитала Предузећа. Руководство Предузећа разматра капитални ризик, на основама ублажавања ризика и уверења да ће Предузеће бити у могућности да одржи принцип сталности пословања, истовремено максимизирајући повећање профита власника, преко оптимизације дуга и капитала. Структура капитала Предузећа састоји се од дуговања, готовине и готовинских еквивалената и капитала који се приписује власницима, а који укључује уделе, остали капитал, резерве као и нераспоређени добитак. На основу тог прегледа Предузеће уравниотржава структуру капитала преко исплате дивиденди, нових дугорочних инвестиција као и узимања нових кредита или откупа постојећих.

Лица која контролишу финансије на нивоу Предузећа врше преглед структуре капитала на годишњем нивоу. Као део тог прегледа, руководство Предузећа разматра цену капитала и ризик повезан са врсотм капитала.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

Показатељи задужености Предузећа са стањем на крају године били су следећи:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Задуженост а)	/	/
Готовина и готовински еквиваленти	2.734	5.231
Нето задуженост	(2.734)	(5.231)
Капитал б)	43	43
Рацио укупног дуговања према капиталу	/	/

а) Дуговање се односи на дугорочне кредите и остале финансијске обавезе.

б) Капитал укључује уделе, остали капитал, резерве као и акумулирани добитак.

Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима

Детаљи значајних рачуноводствених политика, као и критеријуми и основе за признавање прихода и расхода за све врсте финансијских средстава и обавеза обелодањени су у напмени 3 ових финансијских извештаја.

Категорије финансијских инструмената

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Финансијска средства		
Краткорочни финансијски пласмани	172	172
Потраживања од купаца	574.824	461.077
Остала потраживања	8	96
Готовина и готовински еквиваленти	2.734	5.231
	<u>577.738</u>	<u>466.576</u>
Финансијске обавезе		
Краткорочне финансијске обавезе	336.910	199.203
Обавезе из пословања	240.139	279.562
Текућа доспећа дугорочних кредита	-	-
	<u>577.049</u>	<u>478.765</u>

Основни финансијски инструменти Предузећа су готовина и готовински еквиваленти, потраживања, финансијски пласмани који настају директно из пословања Предузећа, као и дугорочни зајмови, обавезе према добављачима и остале обавезе чија је основна намена финансирање текућег пословања Предузећа. У нормалним условима пословања Предузеће је изложено ниже наведеним ризицима.

Циљеви управљања финансијским ризицима

Финансијски ризици укључују тржишни ризик (девизни и каматни), кредитни ризик, и ризик ликвидности. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и превасходно се избегавају смањењем изложености Предузећа овим ризицима. Предузеће не користи никакве финансијске инструменте како би избегло утицај финансијских ризика на

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

пословање из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената у Републици Србији.

Тржишни ризик

У свом пословању Предузеће је изложено финансијским ризицима од промена курсева страних валута и промена каматних стопа.

Изложеност тржишном ризику се сагледава преко анализе сензитивности. Није било значајнијих промена у изложености Предузећа тржишном ризику, нити у начину на који Предузеће управља или мери тај ризик.

Девизни ризик

Предузеће је изложено девизном ризику првенствено преко готовине и готовинских еквивалената, потраживања од купаца, дугорочних кредита и обавеза према добављачима који су деноминирани у иностраној валути. Предузеће не користи посебне финансијске инструменте као заштиту од ризика, обзиром да у Републици Србији такви инструменти нису уобичајени.

Стабилност економског окружења у којем Предузеће послује, у великој мери зависи од мера Владе Републике Србије у привреди, укључујући и успостављање одговарајућег правног и законодавног оквира.

Књиговодствена вредност монетарних средстава и обавеза исказаних у иностраној валути на датум извештавања у Предузећу биле су следеће:

	Средства		У хиљадама динара Обавезе	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
	EUR	581	429	29.563
USD	27	21	627	1.320
	<u>608</u>	<u>450</u>	<u>30.190</u>	<u>44.457</u>

Предузеће је осетљиво на промене девизног курса евра (EUR) и америчког долара (USD). Следећа табела представља детаље анализе осетљивости Предузећа на пораст и смањење од 10% курса динара у односу на дату страну валуту. Стопа осетљивости од 10% се користи при интерном приказивању девизног ризика и представља процену руководства разумно очекиваних промена у курсевима страних валута. Анализа осетљивости укључује само ненамирена потраживања и обавезе исказане у иностраној валути и усклађује њихово превођење на крају периода за промену од 10% у курсевима страних валута. Позитиван број из табеле указује да повећање резултата текућег периода у случајевима када динар јача у односу на валуту о којој се ради. У случају слабљења динара од 10% у односу на дату страну валуту, утицај на резултат текућег периода био би супротан оном исказаном у претходном случају.

	31. децембар 2008.				У хиљадама динара 30. децембар 2007.			
	EUR утицај		USD утицај		EUR утицај		USD утицај	
	+10%	-10%	+10%	-10%	+10%	-10%	+10%	-10%
Добитак/губитак	(2.898)	2.898	(60)	60	(4.271)	4.271	(130)	130
Остале резерве	-	-	-	-	-	-	-	-

Осетљивост Предузећа на промене у страним валутама повећала се у текућем периоду, углавном на основу ефеката номиналног пораста обавеза исказаних у еврима.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

Ризик од промене каматних стопа

Предузеће је изложено ризику од промене каматних стопа на средства и обавезе код којих је каматна стопа варијабилна. Овај ризик зависи од финансијског тржишта те Предузеће нема на располагању инструменте којим би ублажило његов утицај.

Књиговодствена вредност финансијских средстава и обавеза на крају посматраног периода дата је у следећем прегледу:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Финансијска средства		
<i>Некаматносна</i>		
Краткорочни финансијски пласмани	172	172
Потраживања од купаца	574.824	461.077
Готовина и готовински еквиваленти	2.734	5.231
Остала потраживања	8	96
	577.738	466.576
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Дугорочни финансијски пласмани		
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Готовина и готовински еквиваленти		
Финансијске обавезе		
<i>Некаматносне</i>		
Остале обавезе из пословања	336.910	199.203
Остале обавезе	240.139	279.562
	577.049	478.765
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Дугорочни кредити		
Текућа доспећа дугорочних кредита		
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Дугорочни кредити		
Текућа доспећа дугорочних кредита		

Кредитни ризик

Управљање потраживањима од купаца

Предузеће је изложено кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Предузећу измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак за Предузеће. Изложеност Предузећа овом ризику ограничена је на износ потраживања од купаца на дан биланса. Потраживања од купаца састоје се од потраживања од Матичног и зависних предузећа.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

Структура потраживања од купаца на дан 31. децембра 2008. године приказана је у табели која следи:

	У хиљадама динара		
	Бруто изложеност	Исправка вредности	Нето изложеност
Недоспела потраживања од купаца	179.611		179.611
Доспела, исправљена потраж.од купаца			
Доспела,неисправљена потраж.од купаца	395.213		395.213
	<u>574.824</u>		<u>574.824</u>

Структура потраживања од купаца на дан 31. децембра 2007. године приказана је у табели која следи:

	У хиљадама динара		
	Бруто изложеност	Исправка вредности	Нето изложеност
Недоспела потраживања од купаца	150.955		150.955
Доспела, исправљена потраж.од купаца			
Доспела, неисправљена потраж.од купаца	310.122		310.122
	<u>461.077</u>		<u>461.077</u>

Недоспела потраживања од купаца

Недоспела потраживања исказана на дан 31. децембра 2008. године у износу од 179.611 хиљаду динара (31. децембар 2007. године: 150.955 хиљада динара) највећим делом се односе на потраживања од купаца по основу продаје робе. Ова потраживања доспевају углавном у року од 60 дана након датума фактуре, у зависности од уговорених рокова плаћања. Просечно време наплате потраживања у 2008. години износи 268 дана (2007. године: 135 дана).

Управљање обавезама према добављачима

Обавезе према добављачима на дан 31. децембра 2008. године исказане су у износу од 239.909 хиљаде динара (31. децембра 2007. године: 279.545 хиљаде динара). Добављачи не зарачунавају затезну камату на доспеле обавезе, при чему Предузеће доспеле обавезе према добављачима, сагласно политици управљања финансијским ризицима, измирују у уговореном року. Просечно време измирења обавеза према добављачима у периоду 2008. године износи 138 дана (у току 2007. године 84 дана).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

29. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре, за поједине главне валуте су били следећи:

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
USD	62.9000	53.7267
EUR	88.6010	79.2362
GBP	90.8635	107.3080
CHF	59.4040	47.8422

A. Joržević

ЗАКОНСКИ ЗАСТУПНИК

[Signature]